

Vergaderjaar 2008–2009

29 398

Maatregelen verkeersveiligheid

Nr. 151

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 april 2009

Hierbij breng ik u op de hoogte van de ontwikkelingen op het gebied van verkeersveiligheid in 2008.¹ Hoewel ieder ongeval er één teveel is en ieder verkeersslachtoffer er één teveel is, prijs ik mij gelukkig dat de dalende trend van de afgelopen jaren zich voortzet. In 2007 waren er 791 dodelijke slachtoffers in het verkeer te betreuren, dit aantal daalde in 2008 met 5,2% tot 750 dodelijke slachtoffers².

De doelstelling van het verkeersveiligheidsbeleid voor 2010 is een daling tot maximaal 750 dodelijke slachtoffers. Deze doelstelling is dus in het jaar 2008 gehaald. Dit betekent dat we samen met alle betrokken partijen goed op weg zijn om de ambitieuze doelstelling voor 2020 van maximaal 500 slachtoffers te halen. Hiervoor zullen wij de komende jaren alles op alles moeten blijven zetten.

Uitgangspunt is het streven naar permanente verbetering van de verkeersveiligheid. Elk slachtoffer is er nog steeds één teveel en zolang er kansen zijn om het aantal slachtoffers terug te dringen moeten we die met beide handen aangrijpen.

De cijfers over 2008 zijn inmiddels geanalyseerd en daaruit komt een aantal ontwikkelingen naar voren. Bij deze ontwikkelingen is niet alleen gekeken naar de verschillen tussen 2007 en 2008 maar ook naar de ontwikkelingen over meerdere jaren. Bij lagere aantallen nemen de schommelingen toe en moeten we kijken naar trends over meerdere jaren.

Deze trends zijn niet alleen een indicatie van het verloop van de aantallen maar ook een controlemiddel om te kijken of we met het op 10 juli 2008 aan u toegestuurde Strategisch Plan Verkeersveiligheid (29 398, nr 120h) op de goede weg zijn. In deze strategie richten wij ons naast het generieke beleid vooral ook op die groepen die achter zijn gebleven in de positieve ontwikkelingen van de afgelopen jaren. Het volgen van de ontwikkelingen binnen deze doelgroepen is dan ook van groot belang.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

² Deze brief betreft het aantal verkeersdoden. Over de definitieve cijfers over het aantal ziekenhuisgewonden in 2008 kan ik u nog niets melden. Evenals voorgaande jaren zullen deze cijfers naar verwachting in oktober bekend zijn.

Naast de doelgroepenbenadering staat ook de samenwerking centraal in de strategie verkeersveiligheid. Alleen samen met andere (decentrale) overheden en organisaties kunnen we de doelstelling halen. Zo speelt de handhaving door Justitie een belangrijke rol, maar bijvoorbeeld ook de aanrijtijd van hulpdiensten (en de verdere behandeling van het slachtoffer in het ziekenhuis), alsmede de aanleg en het ontwerp van wegen door lokale wegbeheerders. Samenwerking blijft van het grootste belang, aangezien veel partijen een positieve bijdrage kunnen leveren aan de verbetering van de verkeersveiligheid.

In algemene zin kan worden gesteld dat voor veel subcategorieën geldt dat de cijfers over jaren heen schommelen rond een dalende trendlijn. In het kerncijferboekje, dat u als bijlage is meegestuurd, vindt u informatie over de verschillende doelgroepen en trends. Hieronder volgt een aantal opvallende constatering, zoals ontwikkelingen die specifiek zijn voor dit jaar of die vorig jaar opvielen en waar dus mogelijk sprake is van een trendbreuk. Het monitoren van alle trends en ontwikkelingen, naast alleen de doelgroepen, is essentieel om een compleet beeld te krijgen voor de beleidsontwikkelingen voor de komende jaren.

Leeftijd

Waar vorig jaar nog een stijging van het aantal verkeersdoden onder jongeren gesignaleerd werd, is er in 2008 een daling geconstateerd. De enige groep waar het aantal slachtoffers licht gestegen is, is de categorie van 40 tot en met 64 jaar. Binnen deze groep steeg het aantal slachtoffers per fiets van 42 naar 49, het aantal slachtoffers onder bestuurders van motor of scooter stijgt van 28 naar 33 en het aantal slachtoffers onder bestuurders/inzittenden van bestelauto's stijgt van 9 naar 14.

Vervoerwijzen

Het aantal slachtoffers in personenauto's en op motoren is gelijk gebleven. Het aantal slachtoffers in bestelauto's (van 36 naar 28), onder (brom)fietsers (van 255 naar 235) en onder voetgangers (van 91 naar 62) is afgenomen. Het aantal slachtoffers in vrachtauto's (van 7 naar 11) en dat in of op gemotoriseerde invalidenwagens rijdt (11 naar 21) is helaas gestegen. Bij de vrachtauto's en gemotoriseerde invalidenwagens geldt dat 2007 een relatief gunstig jaar was. In 2006 vielen in vrachtauto's 8 slachtoffers en in gemotoriseerde invalidenwagens 19 slachtoffers.

Tijd van de dag

Opvallend is dat het totaal aantal slachtoffers overdag (tussen 7:00 en 19:00) met 63 afneemt t.o.v. 2007, terwijl het in de nacht (tussen 19:00 en 7:00 uur) met 30 toeneemt. Vooral de vrijdagavond tussen 22:00 en 0:00 laat een stijging zien: met 22 dodelijke slachtoffers zijn dat er 11 meer dan in 2007.

Vracht- en bestelverkeer

Het totaal aantal verkeersdoden bij ongevallen waarbij minstens één bestelauto was betrokken is gestegen van 80 naar 88. Ondanks deze stijging is er nog steeds sprake van een dalende trend. Waar vorig jaar het aantal slachtoffers onder inzittenden toenam en het aantal slachtoffers bij de tegenpartij afnam is het nu andersom.

Het aantal slachtoffers waarbij een vrachtauto betrokken was, vertoont eveneens een dalende trend. Ook in 2008 daalde het aantal verder van 115

in 2007 naar 103. Er waren in 2008 9 dodehoekslachtoffers te betreuren, waarvan 6 fietsers.

Enkelvoudige ongevallen

Over het algemeen is een lichte stijging te zien van het aantal eenzijdige ongevallen. Dit komt met name door aanrijdingen met «vaste voorwerpen», zoals bomen en lichtmasten.

Binnen en buiten de bebouwde kom

We constateren dat het aantal slachtoffers buiten de bebouwde kom licht daalt (van 439 naar 431). Binnen de bebouwde kom is de daling sterker (van 270 naar 243).

Alcohol in het verkeer

Het aantal slachtoffers waarbij aantoonbaar alcohol in het spel was steeg van 43 naar 47. Dit komt vooral door de toename onder de passagiers (van 11 naar 15). Het werkelijke aantal slachtoffers waarbij alcohol een rol speelde ligt hoger omdat dit niet altijd ter plekke geregistreerd wordt door de politie. Een andere reden voor de onderregistratie is dat er in Nederland geen post-mortem onderzoek wordt uitgevoerd.

Tot slot

Met alle betrokken partijen in Nederland zijn we er ook in 2008 in geslaagd de dalende lijn van het aantal verkeersdoden van de afgelopen jaren vast te houden. Dit biedt perspectief om de doelstelling voor 2020 van maximaal 500 verkeersslachtoffers te realiseren.

De minister van Verkeer en Waterstaat,
C. M. P. S. Eurlings